

**ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΕΣ ΕΡΕΥΝΕΣ ΣΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑ ΑΞΟΥ ΡΕΘΥΜΝΟΥ ΚΡΗΤΗΣ
ΤΑ ΒΑΡΑΘΡΑ "ΞΕΠΑΤΩΜΕΝΟΣ ΤΑΦΚΟΣ" ΚΑΙ "ΤΗΣ ΝΑΚΑΣ Ο ΤΑΦΚΟΣ"**

Από τον
ΚΑΛΟΥΣΤ ΠΑΡΑΓΚΑΜΙΑΝ

Μετά από πρόσκληση του πολιτιστικού συλλόγου της Αξού, το Τοπικό Τμήμα Κρήτης της Ελληνικής Σπηλαιολογικής Εταιρείας επισκέφθηκε την Κοινότητα στις 25.11.1990 και εξερεύνησε δύο βάραθρα τα οποία παρουσιάζονται σ' αυτό το άρθρο και ανακάλυψε την συνέχεια του σπηλαιίου Καμαρίτη, γνωστού και σαν "Μεμέτη σπήλιος" (Πλατάκης, 1974), με πολύ πλούσιο σταλαγματικό διάκοσμο (Παραγκαμιάν, 1992). Με την αποστολή αυτή εγκαινιάστηκε μια περίοδος στενής συνεργασίας του Τ. Τ. Κρήτης της Ε.Σ.Ε. και της Κοινότητας Αξού, με πολύ αξιόλογα αποτελέσματα.

Θα θέλαμε να ευχαριστήσουμε τον Πρόεδρο του συλλόγου κ. Γιάννη Παπαδάκη, όλα τα μέλη του συλλόγου αλλά και τους κατοίκους της Αξού για την θερμή τους φιλοξενία.

1. Βάραθρο "Ξεπατωμένος τάφος"

Το βάραθρο αυτό είναι γνωστό από πολύ παλιά. Οι κάτοικοι πίστευαν ότι δεν έχει πάτο γι' αυτό του έδωσαν και το ανάλογο όνομα. Τον "Ξεπατωμένο Τάφο" τον αναφέρει και ο Πλατάκης (1975) στο βιβλίο του με α. α. 2.903. Εξερευνήθηκε και χαρτογραφήθηκε στις 25.11.1990 από τους Μ. Καντιδάκη, Σ. Παταραμάνη και τον γράφοντα.

Προσπέλαση: Βρίσκεται νοτιοδυτικά της Κοινότητας στην περιοχή Τρυπητή. Φτάνουμε ανηφορίζοντας το μονοπάτι που ξεκινά από το κέντρο του χωριού, για περίπου 1,5 χλμ. Η πορεία είναι περίπου 20 λεπτά της ώρας.

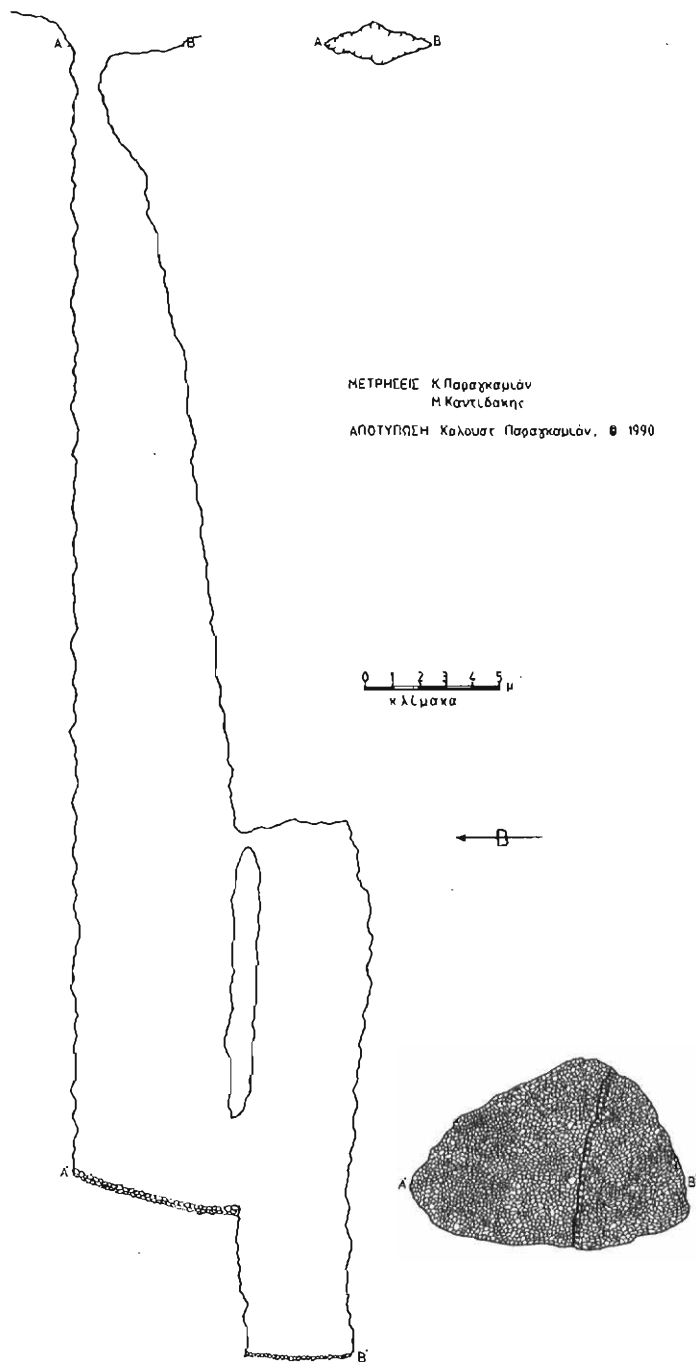
Περιγραφή: Πρόκειται για μια διευρυμένη διάκλαση. Η είσοδος έχει διαστάσεις 5 x 2 μ. Ακολουθεί κατακόρυφη κατάβαση 43 μ. Στο νότιο μέρος υπάρχει ένας κυλινδρικός θάλαμος με διάμετρο δάπεδου 6 μ. και ύψος 12 μ., το πάνω μέρος του οποίου επικοινωνεί με το κυρίως βάραθρο. Το δάπεδο του θαλάμου αυτού βρίσκεται 7 μ. χαμηλότερα από το δάπεδο του κυρίως βάραθρου. Το συνολικό βάθος είναι 50 μ. Η θερμοκρασία ήταν 13°C και η σχετική υγρασία 90%.

2. Βάραθρο "Της Νάκας ο Τάφος"

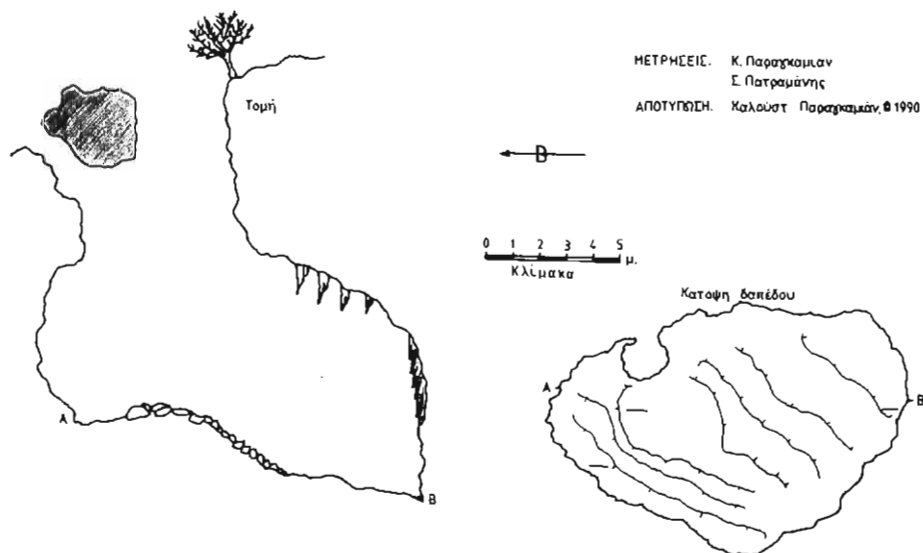
Είναι επίσης από παλιά γνωστό. Ο Πλατάκης (1974) το αναφέρει σαν "Μεμέτη Τάφος" με α.α. 2.910. Εξερευνήθηκε και χαρτογρα-

Speleological investigations at the village Axos, Rethymnon, Crete. The potholes "Xepatomenos Tafkos" and "Nakas Tafkos"
K. Paragamian

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Τοπικό Τμήμα ΚΡΗΤΗΣ
Βαράθρο 'Εξεπατωμένος τάφος' κ.Αξού, Ρεθύμνου.

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΣΠΗΛΑΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΤΑΙΡΕΙΑ Τοπικό Τμήμα ΚΡΗΤΗΣ
Βάραθρο της Νάκας ο τάφος κολ. Αξού Ρεθύμνου Κρήτης

φήθηκε στις 25.11.1990 από τον Σ. Πατραμάνη και τον γράφοντα.
Προσπέλαση: Βρίσκεται περίπου 500 μ. δυτικά του πρώτου. Η ευρύτερη περιοχή ονομάζεται Νάκα.
Περιγραφή: Το βάραθρο έχει δημιουργηθεί μετά από πτώση της οροφής της κοιλότητας που υπήρχε εκεί. Η είσοδος έχει διάμετρο 6 μ. Στο βόρειο και ανατολικό μέρος υπάρχουν διόδοι ανάμεσα από ασβεστολιθικούς ογκόλιθους που δεν έπεσαν κατά την κατολίθωση. Το συνολικό βάθος του βαράθρου είναι 28 μ. Οι διαμέτροι του λίγο-πολύ ελλειψοειδούς δαπέδου είναι 18 και 26 μ. Πριν πέσει η οροφή, η αίθουσα πρέπει να είχε αξιόλογο σταλαγμιτικό διάκοσμο. Σήμερα έχει μόνο τοιχωματικό, ο οποίος σιγά - σιγά αλλοιώνεται επεφδή δεν υπάρχουν σταθερές κλιματολογικές συνθήκες. Η θερμοκρασία του βαράθρου ήταν 16°C.

ABSTRACT

With this article we provide the descriptions of 2 potholes near Axos village of Rethymnon department. It is the first of a series concerning the potholes and caves of the Axos district.

1. *Pothole "Xepatomenos Tafkos"*: It is situated 1.5 km SE of the village, on the mountain locality named Tripiti. It is a 20 min walk on the path that starts from the village's center. The total depth is 50 m. The temperature was 13°C and the relative humidity 90%.

2. *Pothole "Nakas Tafkos"*: It is situated 500 m west of the previous pothole, on the mountain locality named Naka. The total depth is 28 m. The bottom diameters are 18 and 26 m. The temperature was 16°C.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Παραγκαμιάν Κ. (1992): Σπηλαιολογικές Έρευνες στην Κοινότητα Αξού Ρεθύμνης Κρήτης: Το σπήλαιο Καμαρίτη. *Δελτίο Ε.Σ.Ε.*, ΧΧ (υπό εκτύπωση):
- Πλατάκης Ε. (1977): Σπήλαια και άλλαι καρστικοί μορφαι της Κρήτης, Τόμος Β, 276 σ., Ηράκλειο Κρήτης.